

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/78/2018
Identifikačné číslo spisu: 7109208077
Dátum vydania rozhodnutia: 24.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7109208077.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne U. O., narodenej XX. X. XXXX, bývajúcej vo X., D., zastúpenej JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom so sídlom v Košiciach, Mlynská 28, proti žalovanej Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 82, IČO: 36 062 235, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18C/148/2009, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 27. septembra 2017 sp. zn. 1Co/407/2016, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 27. septembra 2017 sp. zn. 1Co/407/2016 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 27. septembra 2017 sp. zn. 1Co/407/2016 odmietol odvolanie žalobkyne, podané proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 12. mája 2016 č. k. 18C/148/2009-218, ako oneskorene podané a zároveň rozhodol o trovách konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol žalobkyňi doručený dňa 20. júna 2016. Posledným dňom na podanie odvolania bol 5. júl 2016. Keďže žalobkyňa odovzdala odvolanie orgánu s povinnosťou ho doručiť dňa 6. júla 2016, podala ho po uplynutí zákonnej pätnásťdňovej lehoty, t. j. oneskorene.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Dovolanie odôvodnila dovolacím dôvodom podľa § 431 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“) tvrdiac, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) C. s. p.]. Namietala, že odvolací súd nesprávne posúdil včasnosť podania odvolania, pretože nezohľadnil, že dňa 5. júla 2016 bol štátny sviatok, a preto posledným dňom na podanie odvolania bol deň 6. júl 2016. Odvolanie tak bolo podané včas. Žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že odvolanie bolo podané včas.

3. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedla, že dovolanie nesmeruje proti rozhodnutiu vo veci samej a ani proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí. Navrhla dovolanie žalobkyne ako neprípustné odmietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je podľa § 420 písm. f) C. s. p. prípustné a súčasne tiež dôvodné.

5. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok. Najvyšší súd preto podmienky, za ktorých možno podať dovolanie posudzoval podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa, t. j. podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné a podmienky prípustnosti dovolania, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. V preskúmvanej veci žalobkyňa odôvodňovala prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) C. s. p.

8. Pokiaľ ide o žalobkyňou uplatnenú vadu zmatečnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. najvyšší súd uvádza, že podľa vyššie označeného zákonného ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva.

9. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu vychádzala pred účinnosťou Civilného sporového poriadku zo záveru, že o odňatie možnosti konať pred súdom (vo význame znemožnenia realizácie procesných oprávnení účastníka občianskoprávneho konania) ide tiež v prípade postupu súdu, ktorým sa z určitého dôvodu odmietne zaoberať meritom veci (odmietne podanie alebo konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané (R 23/1994).

10. V nadväznosti na uvedené je podľa dovolacieho súdu potrebné aj za účinnosti Civilného sporového poriadku dospieť k záveru, že pod nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, treba zahrnúť aj prípady, kedy odvolací súd odmietne odvolanie strany ako oneskorene podané, hoci pre takéto rozhodnutie nie sú splnené zákonné podmienky (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 32/2017, 4 Cdo 127/2017, 6 Cdo 1/2017, 8 Cdo 35/2017, 8 Cdo 179/2017).

11. Žalobkyňa odôvodnila porušenie práva na spravodlivý proces tým, že odvolací súd nesprávne odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, pretože opomenul, že ním uvedený posledný deň lehoty na jeho podanie je štátnym sviatkom. Posledným dňom na podanie odvolania bol tak najbližší nasledujúci pracovný deň, kedy aj odovzdala odvolanie orgánu s povinnosťou ho doručiť.

12. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

13. Podľa § 204 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ako zákona účinného v čase podania odvolania - ďalej len O. s. p.) platilo, že odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od

doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

14. Podľa § 57 ods. 1 O. s. p. platilo, že do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

15. Podľa § 57 ods. 2 O. s. p. platilo, že lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

16. Podľa § 57 ods. 3 O. s. p. platilo, že lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

17. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie bol zástupcovi žalobkyne doručený 20. júna 2016. Posledným dňom zákonnej pätnásťdňovej lehoty na podanie odvolania bol 5. júl 2016 (utorok), ktorý je avšak dňom štátneho sviatku - Sviatok svätého Cyrila a Metoda. Posledným dňom lehoty bol preto najbližší pracovný deň, teda 6. júl 2016 (streda). Odvolanie bolo odovzdané, ako to vyplýva z priloženej obálky (č. l. 233), orgánu s povinnosťou ho doručiť dňa 6. júla 2016, t. j. bolo podané v posledný deň zákonom stanovenej lehoty. Odvolací súd preto nesprávne odvolanie žalobkyne odmietol ako oneskorene podané.

18. Podľa dovolacieho súdu ide o tak závažné pochybenie odvolacieho súdu, ktoré znemožnilo žalobkyni uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Dovolanie žalobkyne je preto v zmysle citovaného ustanovenia prípustné a zároveň aj dôvodné. Najvyššiemu súdu neostalo iné, než napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 C. s. p.).

19. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.).

20. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

21. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.